

РЕШЕНИЕ

№ 1255

гр. Велико Търново, 18.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, VI СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ**

при участието на секретаря **М.А ИВ. РАДКОВА**
като разгледа докладваното от **ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ** Гражданско дело № 20224110102592 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на А. А. Е. срещу К. Ф. за осъждането на ответника за сумата от 1 111.00 лева – сбор от неизплатени трудови възнаграждения за м. юли и м. август 2022 г., за сумата от 6.17 лева – мораторна лихва върху неизплатените трудови възнаграждения за периода от 30.8.2022 г. до 20.10.2022 г., за сумата от 710.00 лева – обезщетение по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда, както и за сумата от 3 672.00 лева – обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 2017 г., 2018 г., 2019 г., 2020 г., 2021 г. и 2022 г., ведно със законната лихва върху главниците от подаване на исковата молба до окончателното им изплащане.

Ищецът твърди, че е бил в трудово правоотношение с ЕТ „***“, заемайки длъжността „работник подови облицовки и настилки“ при брутно месечно възнаграждение от 710.00 лева. Заявява, че правоотношението е прекратено на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 и 10 КТ със заявление от 22.8.2022 г., както и че след прекратяването му са останали неизплатени полагащите му се трудови възнаграждения за м. юли и м. август 2022 г., обезщетение за неизползван платен годишен отпуск и обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ. Сочи, че ответникът е наследник на починалия едноличен търговец, респ. че отговаря за задълженията на последния.

В законоустановения срок ответникът не е подал отговор на исковата молба.

В проведеното на 13.3.2023 г. открито заседание ищецът насочва претенциите и срещу другия наследник на починалия едноличен търговец – неговата дъщеря З. Е., поради което с протоколно определение от същата дата съдът е определил препис от исковата молба и от нейните приложения да се изпратят на новопривлечения ответник.

В законоустановения срок новопривлеченият ответник не е подал отговор на исковата молба.

В отговор, подаден след изтичането на законоустановения срок, ответницата З. Е. признава основателността на исковете за трудово възнаграждение, както и частичната

основателност на иска за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск. Заявява обаче, че обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск се дължи само за отпуска, правото за ползването на който не е погасено по давност. Оспорва иска по чл. 221, ал. 1 КТ, като счита, че трудовият договор е прекратен на основание чл. 325, ал. 1, т. 10 КТ, както и че в предприятието на починалия едноличен търговец със съгласието на работниците е прието трудовото възнаграждение да се заплаща до 25-то число на месеца, следващ този на положения труд, поради което към 22.8.2022 г. /датата на подаване на заявлението на ищеца/ не е налице забава в изплащането на дължимото възнаграждение.

В проведеното на 12.6.2023 г. открито заседание процесуалният представител на ищеца коригира петитума на исковата молба, като иска разделното осъждане на ответниците, които да заплатят по 1/2 част от претендираните суми.

В проведеното на 26.9.2023 г. открито заседание процесуалният представител на ищеца прави изменение на предявените искове чрез увеличаване на техните размери.

Великотърновският районен съд, като взе предвид събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявени са осъдителни искове с правно основание по чл. 128, т. 2, вр. 242 КТ, по чл. 221, ал. 1 КТ, по чл. 224, ал. 1 от КТ и по чл. 86 ЗЗД.

За основателността на иска по чл. 128, т. 2, вр. 242 КТ е необходимо да се установи, че в процесния период страните са били обвързани от трудово правоотношение и възмездяване на положения от ищеца труд не е извършено, респ. че не е извършено в цялост, без да са налице основания за това; на иска по чл. 221, ал. 1 КТ - да се установи, че прекратяването на трудовото правоотношение е при условията на чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, както и размера на брутното трудово възнаграждение на ищеца, по иска по чл. 224, ал. 1 КТ - да се установи броя дни на полагащия на ищеца се, но неизползван платен годишен отпуск до прекратяване на правоотношението, размера на среднодневното брутно трудово възнаграждение за предходния пълен отработен месец преди прекратяване на правоотношението, както и че размерът на полагащото се обезщетение възлиза на търсената сума.

От представените писмени доказателства съдът приема за безспорно установено, че ищецът е бил в трудово правоотношение с ЕТ „****“ по силата на безсрочен трудов договор № 189/1.9.2008 г., последно изменен с допълнително споразумение от 1.4.2022 г., по силата на което е заемал при едноличния търговец длъжността „работник подови облицовки и настилки“. Видно е от въпросното допълнително споразумение, че уговореното основно трудово възнаграждение на ищеца е било в размер на 710.00 лева, платимо до 10-то число на месеца.

От представените препис-извлечение от акт за смърт и удостоверение за наследници се установява, че Х. И. Ю. е починал на 17.8.2022 г., като негови наследници са З. Е. и К. Ф..

Със заявление изх. № 102/22.8.2022 г. ищецът е посочил, че прекратява трудовото правоотношение между страните, на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 и т. 10 КТ, считано от връчване на заявлението.

Съгласно заключението на допуснатата по делото счетоводна експертиза, в счетоводството на ЕТ „****“ правоотношението между страните е отразено като прекратено, на основание чл. 325, ал. 1, т. 10 КТ, считано от 18.8.2022 г., т.е. считано от смъртта на Х. И. Ю.. Сочи се, че според представените по делото фишове за работна

заплата, за м. юли 2022 г. на ищеца е начислено брутно трудово възнаграждение в размер от 765.38 лева, а за м. август 2022 г. – брутно трудово възнаграждение в размер от 432.60 лева и обезщетение по КТ в размер от 3 681.12 лева, върху които суми са направени удържки, след които нетното трудовото възнаграждение за м. юли възлиза на 593.92 лева, а сборът от нетното трудовото възнаграждение за м. август и от обезщетението по КТ възлиза на 3 648.70 лева. При проверка в счетоводството на едноличния търговец обаче, е установена корекция чрез намаление на броя дни, за които се дължи обезщетение по чл. 224 КТ, което е начислено в размер от 1 931.68 лева. Заклучва се, че обезщетението за неизползван платен годишен отпуск за периода 2017 г. – 2022 г. за общо 101 дни възлиза на брутен размер от 3 681.11 лева и на нетен размер от 3 313.00 лева, а обезщетението за неизползван платен годишен отпуск за периода 2020 г. – 2022 г. за общо 53 дни възлиза на брутен размер от 1 931.68 лева и на нетен размер от 1 738.51 лева – толкова, колкото е начислено от работодателя след извършената от него корекция на дължимото обезщетение по чл. 224 КТ. Сочи се, че не са установени плащания към ищеца за така начисленото обезщетение. Вещото лице е изчислило, че размерът на трудовото възнаграждение на ищеца за м. юли 2022 г. възлиза на 765.38 лева бруто и 593.92 лева нето, а за м. август 2022 г. възлиза на 432.60 лева бруто и 335.69 лева нето. Посочено е, че ако се приеме, че ТПО е прекратено на 22.8.2022 г., то размерът на брутното трудово възнаграждение за м. август 2022 г. възлиза на 499.16 лева, а размерът на нетното – 387.34 лева. Отразено е, че в счетоводството на ЕТ „***“ на ищеца не е начислявано обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ, но ако се приеме, че такова се дължи, то същото би било в брутен размер от 765.38 лева и в нетен размер от 688.84 лева.

По исквете по чл. 128, т. 2, вр. 242 КТ:

По силата на чл. 128, т. 2 КТ, работодателят е длъжен да плаща в установените срокове на работника уговореното трудово възнаграждение за извършената работа. Това е основно задължение на работодателя като насрещна престация за предоставената му и използвана от него работна сила на работника или служителя. Съгласно правилата за разпределяне на доказателствената тежест, върху ответника лежеше задължението да докаже изплащането на претендираните трудови възнаграждения за м. юли и м. август 2022 г. Такова доказване по делото не беше проведено, като напротив - от заключението на допуснатата счетоводна експертиза се установява, че на ищеца не са заплатени трудовите възнаграждения за м. юли и м. август 2022 г. в общ брутен размер от 1 197.98 лева.

Ето защо предявените иски за заплащане на трудово възнаграждение се явяват доказани по основание и в техните пълни размери от по 598.99 лева срещу всеки от ответниците, като главниците следва да бъдат присъдени със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното им изплащане.

С оглед забавата в изплащането на възнагражденията, ищецът има право и на законната лихва върху главницата за периода от 30.8.2022 г. до 20.10.2022 г., която изчислена от вещото лице възлиза на 19.66 лева, но с оглед диспозитивното начало в процеса следва да се присъди в търсените размери от по 3.06 лева срещу всеки от ответниците.

По исквете по чл. 224, ал. 1 КТ:

От заключението на допуснатата счетоводна експертиза става ясно, че в счетоводството на ЕТ „***“ не са установени молби на ищеца и заповеди на едноличния търговец за ползване на платен годишен отпуск за периода 2017 – 2022 г.

Вещото лице сочи, че доколкото трудовото правоотношение е прекратено през м. август 2022 г., то неизползвания платен годишен отпуск за 2022 г. е не 20, а 13 дни, с оглед на което, ако се приеме, че правото на обезщетение не е погасено на основание чл. 176а, ал. 1 КТ, обезщетението е в брутен размер от 3 681.11 лева и в нетен размер от 3 313.00 лева. Заявява, че ако се приеме, че правото на ползване на платения годишен отпуск за 2017, 2018 и 2019 г. е погасено по давност, то неизползваният отпуск към 18.8.2022 г. /респ. към 22.8.2022 г./ възлиза на 53 дни и е в общ брутен размер от 1 931.68 лева.

Съдът, съобразявайки разпоредбата на чл. 176а, ал. 1 КТ, според която когато платеният годишен отпуск или част от него не е ползван до изтичане на две години от края на годината, за която се полага, независимо от причините за това, правото на ползването му се погасява по давност, както и тази на чл. 224, ал. 1, според която при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителът има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск за текущата календарна година пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж, и за неизползвания отпуск, отложен по реда на чл. 176, правото за който не е погасено по давност, намира, че доколкото с изтичането на горепосочения срок се погасява правото на ползване на отпуска, се погасява и възможността за претендиране на обезщетение за този неизползван отпуск, което става ясно от буквалния прочит на закона /„...има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск ... правото за който не е погасено по давност...“/. В случая, макар законодателят да е употребил израза „по давност“, правото на ползване на отпуска /респ. на обезщетение/ се погасява по силата на самата законова разпоредба. Това е така, доколкото правото на обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение замества реалното ползване на платения годишен отпуск и съществува, доколкото работникът или служителът има право на отпуск. А след като работникът или служителът в рамките на действащото правоотношение няма право да ползва отпуска, логично няма и право да получи обезщетение за право, което вече няма. Тук следва да се ома предвид, че целта на цитираните законови разпоредби при тяхното приемане е била именно да се прекрати съществуващата към онзи момент практика на „натрупване“ на неизползван през годините отпуск, който след това да се изплаща при прекратяване на трудовото правоотношение, а не реално да се ползва от работниците и служителите. Именно поради това, понастоящем при прекратяване на правоотношението работодателят дължи обезщетение за неизползвания отпуск, съобразявайки горната разпоредба, без да е длъжен да обективира пред работника или служителя възражение за изтекла давност. С оглед на горното, в случая се явява без правно значение обстоятелството, че в законоустановения срок ответниците не са направили възражения за изтекла погасителна давност.

Що се касае за представеното удостоверение № 2/4.1.2022г. за броя дни на полагащия се на ищеца, но неизползван от него платен годишен отпуск до прекратяване на правоотношението, съдът намира, че посоченото в същото /че ищецът има 88 дни неизползван платен годишен отпуск за 2021 г./ не отговаря на заключението по счетоводната експертиза, според което дните на отпуска за 2022 г. не са 88, а са 20, като е очевидно, че в тези 88 дни е включен и неизползваният отпуск за 2017, 2018, 2019 и 2020 г. Според съда обаче, самото посочване /макар и от работодателя/, че отпускът за тези години не е използван, не променя факта, че част от този отпуск /за 2017, 2018 и 2019 г./ е погасен по давност и правото му на ползване е погасено. В случая с издаване на въпросното удостоверение работодателят просто е

изпълнил задължението си по чл. 37а от Наредбата за работното време, почивките и отпуските, поради което не може да се приеме, че със същото се е стигнало до своеобразно новирание на ползването на отпуска, още повече, че липсва законова аргументация за това.

Аргументът, че отпускът не е ползван поради производствена необходимост е неоснователен, доколкото в чл. 176а, ал. 1 КТ ясно се сочи, че правото на ползването му се погасява по давност независимо от причините за това.

С оглед на горното, исковите следва да се уважат за посочения от вещото лице размер от 1 931.68 лева, или по 965.84 лева срещу всеки от ответниците, респ. да се отхвърлят за разликата до пълния предявен размер от 3 936.24 лева, или от 1 968.12 лева срещу всеки от ответниците, като главниците следва да бъдат присъдени със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното им изплащане.

По исковите по чл. 221, ал. 1 КТ:

По силата на чл. 222, т. 1 КТ, при прекратяване на безсрочно трудово правоотношение от работника или служителя без предизвестие в случаите по чл. 327, ал. 1, т. 2, 3 и 3а работодателят му дължи обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение за срока на предизвестieto.

В случая по делото е спорно именно това на какво основание е прекратено трудовото правоотношение, като ищецът твърди, че това е станало на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 и т. 10 КТ, а ответницата З. Е. твърди, че основанието за прекратяване е чл. 325, ал. 1, т. 10 КТ.

Във връзка с горното, съдът приема, че ищецът действително е имал основание да прекрати трудовото правоотношение без предизвестие в хипотезата на чл. 327, ал. 1, т. 10 КТ, но не считано от 22.8.2022 г., а считано от 17.8.2022 г., когато работодателят му е починал, с което се е преустановила и дейността му. Съдът не приема, че прекратяването е в хипотезата на чл. 325, ал. 1, т. 10, както е отразено в счетоводството на едноличен търговец, доколкото по делото няма каквито и да било данни, че трудовият договор е сключен с оглед на личността на работодателя, като това е видно и от вида на заеманата длъжност. Съдът намира обаче, че прекратяването очевидно не би могло да бъде и в хипотезата на чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, доколкото към датата на отправяне на волеизявлението на ищеца /22.8.2022 г./ вече е било настъпило прекратителното основание по чл. 327, ал. 1, т. 10 КТ /с факта на смъртта на едноличния търговец и прекратяване на дейността му/, поради което към тази дата вече е лисвало трудово правоотношение, което да бъде прекратено на соченото от ищеца основание по чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ. Очевидно е също, че към 22.8.2022 г. работодателят не е могъл да забави изплащането на трудовото възнаграждение или на обезщетение по КТ, доколкото към тази дата същият вече е бил починал. Съвсем друг е въпросът, че според заключението по счетоводната експертиза трудовото възнаграждение на ищеца се е изплащало до 25-то число на месеца, следващ този на положения труд, предвид на което към 22.8.2022 г. не е имало забава в плащането на възнагражденията - нито за м. юли, нито за м. август. В заключение съдът приема, че така подаденото от ищеца заявление е било лишено от смисъл, доколкото прекратяването на правоотношението е настъпило още на 17.8.2022 г., когато работодателят е починал и с това е преустановил дейността си. Аргумент за последното /че дейността на ЕТ е прекратена/ е и обстоятелството, че повече от година след смъртта на едноличния търговец наследниците на същия не са поели

предприятието.

Предвид извода на съда, че трудовото правоотношение не е прекратено в хипотезата на чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, не е налице основната предпоставка за уважаване на претенциите по чл. 221, ал. 1 КТ, които следва да се отхвърлят изцяло.

По разноските:

При този изход на делото ищецът има право на сторените от него разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в общ размер на 545.37 лева, от което 300.00 лева по иска за трудово възнаграждение и 245.37 лева по иска за обезщетение по чл. 224 КТ. Претендирането на адвокатско възнаграждение, заплатено за обезпечаване на предявените искове, е неоснователно, доколкото в заплатеното първоначално възнаграждение следва да се включва и обезпечаването на исковете, които не са бъдещи, а висящи, поради което липсва основание за повторно плащане на възнаграждение. Разноските по образуването изпълнително производство /заплатена такса на ЧСИ и адвокатски хонорар/ пък следва да се претендират именно в рамките на въпросното изпълнително производство.

Ответникът К. Ф. има право на разноски съразмерно отхвърлената част от исковете в размер от 304.87 лева – част от заплатените адвокатски хонорар и депозит за вещо лице.

Ответницата също З. Е. има права на разноски право на разноски съразмерно отхвърлената част от исковете в размер от 281.42 лева – част от заплатения адвокатски хонорар.

Съгласно чл. 83, ал. 1, т. 1 ГПК, ищецът не дължи държавна такса за делото, поради което и на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответниците следва да заплатят в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – Велико Търново държавна такса в размер на 127.27 лева съразмерно с уважената част от исковете, както и разноски за вещото лице по допуснатата счетоводна експертиза в размер на 250.00 лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 235 ГПК, Великотърновският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА К. Ф. – турски гражданин, роден на 13.3.1973 г., притежател на паспорт № U26400096, издаден на 5.4.2022 г., да заплати на А. А. Е., ЕГН ***** сумата от 598.99 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от неизплатени от ЕТ „***“, ЕИК 104027005 трудови възнаграждения за м. юли и м. август 2022 г., сумата от 3.06 лева, представляваща мораторна лихва върху неизплатените възнаграждения, както и сумата от 965.84 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от неизплатено от ЕТ „***“, ЕИК 104027005 обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, ведно със законната лихва върху главниците от подаване на исковата молба – 20.10.2022 г. до окончателното изплащане на задълженията, като **отхвърля** иска за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за разликата до пълния претендиран размер от 1 968.12 лева, както и изцяло иска за сумата от 382.69 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от неизплатено от ЕТ „***“, ЕИК 104027005 обезщетение по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда.

ОСЪЖДА З. Е. – турски гражданин, родена на 1.8.1967 г., притежател на паспорт № U27020897, издаден на 5.9.2022 г., да заплати на А. А. Е., ЕГН ***** сумата от

598.99 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от неизплатени от ЕТ „***“, ЕИК 104027005 трудови възнаграждения за м. юли и м. август 2022 г., сумата от 3.06 лева, представляваща мораторна лихва върху неизплатените възнаграждения, както и сумата от 965.84 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от неизплатено от ЕТ „***“, ЕИК 104027005 обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, ведно със законната лихва върху главниците от подаване на исковата молба – 20.10.2022 г. до окончателното изплащане на задълженията, като **отхвърля** иска за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за разликата до пълния претендиран размер от 1 968.12 лева, както и изцяло иска за сумата от 382.69 лева, представляваща $\frac{1}{2}$ част от неизплатено от ЕТ „***“, ЕИК 104027005 обезщетение по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда.

ДОПУСКА предварително изпълнение на решението в частта, с която исковете за трудови възнаграждения и обезщетение за неизползван платен годишен отпуск са уважени.

ОСЪЖДА К. Ф. – турски гражданин, роден на 13.3.1973 г., притежател на паспорт № U26400096, издаден на 5.4.2022 г., и З. Е. – турски гражданин, родена на 1.8.1967 г., притежател на паспорт № U27020897, издаден на 5.9.2022 г., да заплатят на А. А. Е., ЕГН ***** сумата сумата от 545.37 лева – разноски за производството съразмерно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА А. А. Е., ЕГН ***** да заплати на К. Ф. – турски гражданин, роден на 13.3.1973 г., притежател на паспорт № U26400096, издаден на 5.4.2022 г., сумата от 304.87 лева – разноски за производството съразмерно с отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА А. А. Е., ЕГН ***** да заплати на З. Е. – турски гражданин, родена на 1.8.1967 г., притежател на паспорт № U27020897, издаден на 5.9.2022 г., сумата от 281.42 лева – разноски за производството съразмерно с отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА К. Ф. – турски гражданин, роден на 13.3.1973 г., притежател на паспорт № U26400096, издаден на 5.4.2022 г. да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – гр. Велико Търново сумата от 188.64 лева – държавна такса за производството и разноски за вещо лице, както и сумата от 5.00 лева – държавна такса при служебно издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА З. Е. – турски гражданин, родена на 1.8.1967 г., притежател на паспорт № U27020897, издаден на 5.9.2022 г., да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – гр. Велико Търново сумата от 188.64 лева – държавна такса за производството и разноски за вещо лице, както и сумата от 5.00 лева – държавна такса при служебно издаване на изпълнителен лист.

Решението подлежи на обжалване пред Великотърновския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Велико Търново: _____